

Kaupunginhallitus 28.08.2023 § 220

§ 220

Työllistämisen Espoo-lisän myöntämisen periaatteet

Valmistelijat / lisätiedot:
Sipilä Hilla-Maaria
Kyllönen Merja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevat työllistämisen Espoo-lisän myöntämistä koskevat periaatteet noudatettavaksi 01.09.2023 lukien ja oikeuttaa elinkeinojohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita periaatteiden soveltamiseksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Työllisyydenhoidon kuntalisä eli työllistämisen Espoo-lisä on kaupungin harkinnanvarainen tuki ja sitä voidaan myöntää yritykselle ja kolmannen sektorin työnantajalle, joka työllistää kohderyhmään kuuluvan työttömän espoolaisen. Espoo-lisän tarkoituksena on edistää työttömien espoolaisten työllistymistä.

Espoon kaupunki kannustaa työnantajia rekrytoimaan työttömiä espoolaisia työnhakijoita maksamalla työllistämisen Espoo-lisää. Tuen avulla kaupunki pyrkii parantamaan espoolaisten työllisyyttä ja ennaltaehkäisemään työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Espoo-lisään on vuonna 2023 varattu 1 500 000 euroa.

Työllistämisen Espoo-lisän myöntämisperiaatteiden tarkistaminen on tarpeen 1.7.2023 voimaan astuneen palkkatukilainsäädännön uudistuksen takia. Lakiuudistuksen myötä valtion varoista maksettavan palkkatuen määrä, kesto ja tukikelpoiset kustannukset muuttuvat. Palkkatukilainsäädännön uudistus ja EU:n valtiontukisäädökset huomioiden kaikille työnantajille ei enää voida myöntää taloudellista tukea rekrytointiin kuntalisänä samalla tavalla kuin aikaisemmin. Tämän lisäksi halutaan selkeyttää tukimuotoja ja tehdä tuen hakeminen työnantajalle selkeämmäksi.

Uudistuksen tavoitteena on myös parantaa tuen kohdentamista kaupungin työllisyyspalvelujen asiakkaiden tiettyjen kohderyhmien työllistämiseksi ja ennaltaehkäistä ja alentaa nykyistä tehokkaammin työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja.

Työllistämisen Espoo-lisä myönnetään de minimis -tukena yrityksille ja taloudellista toimintaa harjoittaville yhteisöille, joilla on SEUT 107 (1)

mukaista toimintaa. Yleishyödyllisille yhteisöille Espoo-lisä myönnetään valtiontukien ulkopuolisena tukena.

Ehdotetut uudet Espoo-lisän myöntämisperiaatteet sekä aiemmin sovelletut periaatteet on esitetty liitteessä 1. Espoo-lisän myöntämisperiaatteet sisältävät määräykset tuen saajien kohderyhmistä, tuen kohdentumisesta, tuen enimmäismäärästä sekä kestosta. Elinkeinojohtaja voisi päättää periaatteiden tarkemmista soveltamisohjeista siten, että ne vastaavat sen hetkistä työmarkkinatilannetta, valtion palkkatukilinjauksia ja määräraharavauksia.

Vuonna 2022 tukea myönnettiin työnantajille 1 444 950 euroa. Tukea käytettiin 211 henkilön työllistämiseen. Yrityksiä tuensaajista oli 20 (151 130 euroa). Sosiaalisia yrityksiä, yhdistyksiä ja säätiöitä tuensaajista oli 24 (1 293 820 euroa). Euromääräisesti tuki kohdistui pääosin yhdistyksille, säätiöille ja sosiaalisille yrityksille.

Tuen kohderyhmä, tukimuoto, määrä ja kesto

Työllistämisen Espoo-lisää myönnettäisiin 1.9.2023 alkaen palkkauskustannuksiin espoolaisten työttömien työnhakijoiden työllistämiseen palkkatuen ohella. Tämän kohderyhmän katsotaan hyötyvän eniten työllistämisen tuesta madaltamalla työnantajien, erityisesti yritysten, kynnystä rekrytointiin. Työllistämisen Espoo-lisää voitaisiin myöntää, jos työllistettävästä on myönnetty valtion palkkatuki tai uusi yli 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki, eli palkkatukea koskevat kohderyhmäkriteerit koskevat myös Espoo-lisän myöntämistä.

Valtion palkkatukea voidaan myöntää ammatillisen osaamisen parantamiseen tai vamman / sairauden perusteella. Ammatillisen osaamisen parantamiseen palkkatukea voidaan myöntää, jos henkilö on alle 25-vuotias tai yli 50-vuotias tai henkilöllä ei ole toisen asteen koulutusta tai hän on maahanmuuttaja, jolla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, tai työttömyys on kestänyt vähintään 6 kuukautta ja henkilöllä on tarve ammatillisen osaamisen parantamiseen. Vamman tai sairauden perusteella palkkatukea voidaan myöntää, jos henkilöllä on diagnosoitu pysyväisluontoinen vamma tai sairaus ja TE-toimisto tai työllisyyden kuntakokeilu arvioi sen vaikeuttavan olennaisesti työllistymistä.

Lakiuudistuksen jälkeen palkkatukea voidaan myöntää 50 % tai 70 % palkkakustannuksista. Tukikelpoisia kustannuksia eivät kuitenkaan ole esimerkiksi palkan sivukulut ja lomarahat. Palkkatuella on myös euromääräinen enimmäismäärä. Tukiprosentti ja tuen enimmäismäärä määritellään työllistettävän henkilön tilanteen perusteella. Palkkatuki osaamisen parantamiseen on 50 % palkkakustannuksista ja enimmäismäärä 1 260 euroa kuukaudessa. Vamman tai sairauden perusteella palkkatuki on 70 % palkkakustannuksista ja enimmäismäärä 1 770 euroa kuukaudessa. Yli 50-vuotiaiden työllistämistuki on 70 % palkkakustannuksista, enimmäismäärä 1 770 euroa kuukaudessa. Yhdistyksillä ja säätiöillä on mahdollisuus 100 % palkkatukeen enintään 65 prosentista työaikaa vastaavan työajan palkkauskustannuksista, enimmäismäärä 2 020 euroa kuukaudessa.

Jatkossa työllistämisen Espoo-lisää voidaan myöntää taloudellista toimintaa harjoittaville työnantajille palkan sivukuluihin, lomaraahan ja siihen osaan palkkauskustannuksista, jota ei voida kattaa palkkatuella, jotta voidaan huomioida EU:n valtiontukisäädökset tukien kasautumisesta

ja enimmäismäärästä. Myönnettävän työllistämisen Espoo-lisän määrään vaikuttavat siis palkkatuen määrä ja palkan suuruus. Yhdistyksille ja säätiöille, joilla ei ole taloudellista toimintaa, voidaan työllistämisen Espoo-lisää myöntää valtiontukien ulkopuolisena tukena, kuitenkin niin, etteivät tuet yhteensä ole suuremmat kuin palkkauskustannukset. 100 %:n palkkatukea saavia työnantajia voidaan tukea 65 % ylittävän työajan osalta.

Työllistämisen Espoo-lisän määrä on enintään 800 euroa kuukaudessa. Tuen kesto voi olla työsopimuksen mukainen, kuitenkin enintään 12 kuukautta. Työllistämisen Espoo-lisää voitaisiin myöntää pidemmälle ajalle kuin palkkatukea, jotta voidaan kannustaa työnantajia palkkatukijaksoa pidempiin työsuhteisiin. Palkkatukea myönnetään jatkossa työllistettävän henkilön tilanteen mukaan pääsääntöisesti 5 kuukautta tai 10 kuukautta. Oppisopimukseen palkkatukea voidaan myöntää koko oppisopimuksen ajaksi.

Valtiontukisäädösten perusteella työllistämisen Espoo-lisä tulee myöntää taloudellista toimintaa harjoittaville vähämerkityksisenä eli niin sanottuna de minimis -tukea (komission asetus 1407 / 2013). De minimis -tukea voidaan myöntää enintään 200 000 euroa yritykselle kolmen perättäisen verovuoden aikana. Yhdistyksille ja muille toimijoille, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa, tuki voidaan myöntää valtiontukien ulkopuolisena tukena. Työllistämisen Espoo-lisä on aina harkinnanvarainen ja päätös sisältää harkinnan myös siitä, mikä on taloudellista toimintaa.

Myöntäminen ja valvonta

Espoo-lisän myöntämiseksi työnantajien on toimitettava tukihakemuksen yhteydessä työsopimus ja palkkatukipäätös. Tuen myöntämisen yhteydessä työnantajaa ohjeistetaan ilmoittamaan mahdollisesta työsuhteen keskeytymisestä.

Tuen käyttöä valvottaisiin tulevaisuudessa pistokokein siten, että työnantajien olisi pyydettyä esitettävä niiden henkilöiden palkkatodistukset ja muut pyydetyt dokumentit, joista on maksettu työllistämisen Espoo-lisää. Työnantajan toiminnasta voitaisiin myös vaatia selvityksiä esim. pöytäkirjojen tai tilinpäätösten muodossa, jotta voidaan estää tuen väärinkäyttö ns. pöytälaatikkoyritysten kautta. Tarvittaessa tuki peritään takaisin.

Arvio Espoo-lisän ehtojen muutosten vaikutuksista

Kustannusvaikutuksiltaan Espoo-lisän ehtojen muutos on todennäköisesti neutraali, mutta on tärkeää, että Espoo kannustaa työnantajia solmimaan pidempiä työsuhteita kuin vain palkkatuen ajaksi, ja että tämä tukimuoto on selkeä työnantajille.

Suurimpia voittajia olisivat sellaiset yritykset, jotka palkkaisivat alentuneesti työkykyisen työttömän kokoaikatyöhön ja vastaavasti suurimpia häviäjiä olisivat yhdistykset, jotka palkkaisivat työttömän kokoaikatyöhön, ja joille Espoo-lisää myönnettäisiin täysimääräisesti.

Seudullinen yhteistyö

Työllistämisen Espoo-lisän uudet ehdotetut periaatteet on valmisteltu yhdessä Helsingin kaupungin elinkeino-osaston sekä Vantaan kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa. Tarkoituksena on, että työllistämisen kuntalisät

olisivat mahdollisimman yhtenäiset. Tämän pitäisi helpottaa erilaisten tukien kokonaisuutta ja hakemista työnantajille. Saman työssäkäyntialueen sisällä työnantajille ei ole merkitystä työntekijän kotikunnalla eikä työntekijälle työpaikan sijaintikunnalla. Tukien samanlaisuus mahdollistaa työnantajayhteistyön syventämisen kaupunkien välillä samalla työssäkäyntialueella sekä tarjoaa siten enemmän työmahdollisuuksia kaupunkien työllisyyspalveluiden asiakkaille.

Toimivalta

Hallintosäännön I osa 2. luvun 3 § 8. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää elinkeino-, kilpailukyky-, työllisyys- ja koulutuspolitiikan sekä maahanmuuttajien kotouttamisen edistämisen periaatteista.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoo-lisän myöntämisen periaatteet 2023

Oheismateriaali

Tiedoksi